

IAATO's Operationele procedures voor het observeren van vogels¹

De SCAR Antarctic Wildlife Health Working Group heeft geadviseerd dat er een groot risico bestaat dat Hoogpathogene Aviaire Influenza (HPAI) tijdens de australe zomers van 2023/24 - 2024/25 op Antarctica en sub-Antarctica zal aankomen. Het virus heeft wereldwijd al massale sterfte veroorzaakt bij wilde vogels en zeehonden. Mensen die werken met of in de buurt van wilde dieren moeten ervan uitgaan dat HPAI eraan komt en de hoogst mogelijke bioveiligheid handhaven. Meld ongewone of hoge sterftegevallen aan IAATO volgens de juiste procedures via uw expeditieteam.

Algemene gedragscode voor het spotten van vogels op land, ijs of water

- Gebruik geen schepen, kleine boten² of andere transportmiddelen op een manier die de wilde dieren verstoren, zowel op het land, op het ijs, op zee als in de lucht.
- Nader en verlaat landingsplaatsen, kolonies en individuele dieren langzaam en voorzichtig.
- Coördineer met anderen in de omgeving die wilde dieren observeren.
- Beperk het lawaai tot een minimum.
- Maak geen plotselinge bewegingen
- Dieren veranderen mogelijk hun gedrag als u hun rust verstoort. Trek u terug als u veranderingen in het gedrag van de vogels waarneemt.
- Geef dieren altijd voorrang.
- Moedig nooit interacties aan, raak wilde dieren niet aan en laat ze u niet aanraken. Dit kan stress of verwondingen veroorzaken, het risico van ziekteoverdracht vergroten en leiden tot een agressieve reactie van het dier.
- Nieuwsgierige dieren, vooral pinguïns, kunnen mensen benaderen. Probeer de minimaal vereiste afstand te bewaren (minstens 5 m) als dat veilig kan, en wees klaar om langzaam achteruit te gaan. Kijk achter u voordat u beweegt. Plaats uzelf niet op het pad van bewegende pinguïns.
- Volg altijd de juiste bioveiligheidsprocedure voor kleding, schoeisel en uitrusting.
- Voed nooit wilde dieren.

Vogels aan land observeren en benaderen

Wanneer u de kust nadert, verstoort de aanwezigheid van kleine boten de rust van vogels zoals pinguïns mogelijk wanneer u in de buurt van kolonies komt of de plekken waar de dieren aan land komen.

- Beweeg langzaam wanneer u een landingsplaats of kolonie nadert of verlaat om eventuele verstoring tot een minimum te beperken. Beperk het lawaai tot een minimum.
- Medewerkers/bemanningsleden moeten bepalen waar u het beste aan land kunt gaan. Bij voorkeur is dit zo ver mogelijk bij groepen vogels vandaan. Dit is met name van belang als vogels nabij de oever in de rui zijn.
- Probeer te voorkomen dat uw boot in de buurt komt van plekken waar vogels het water in en uit gaan, aan het baden zijn of voeding zoeken nabij kolonies.
- Let op vogels in het water. Minder vaart en/of verander van koers om botsingen te voorkomen. Coördineer met anderen in de omgeving die wilde dieren observeren.
- Nader, bevaar en verlaat het gebied langzaam als u vogels op kliffen of op land observeert vanaf kleine boten.

¹ Houd er rekening mee dat IAATO's procedures voor de observatie van wilde dieren en andere operationele procedures geen vervanging vormen voor nationale wetten. Sommige landen hebben richtlijnen of voorschriften die strenger zijn dan die van de IAATO en die kunnen voorrang hebben op de IAATO-procedures. Schending van nationale voorschriften is mogelijk strafbaar gesteld, op straffe van boetes, vrijheidsberoving of in het ernstigste geval confiscatie van het schip.

² In dit document worden 'kleine boten' gedefinieerd als opblaasbare boten in Zodiac-stijl, zoals stijve of halfstijve opblaasboten of soortgelijke kleine landingsvaartuigen die worden gebruikt voor interactie tussen schip en wal.

Aanbevolen naderingsafstanden om vogels aan land te observeren

- De minimale afstand tot de vogels is minstens 5 meter/15 voet³.
- Dit is in de veronderstelling dat de dieren geen tekenen van verstoring door uw aanwezigheid vertonen.
- De aanbevolen naderingsafstanden voor diersoorten en/of levensstadia zijn samengevat in Tabel 1. Elke situatie is anders en het kan nodig zijn om grotere afstanden aan te houden.
- Verstoor wilde dieren of planten nooit om betere foto's te krijgen. Gebruik in geen geval flitslicht.
- Bewaar de aanbevolen afstanden tussen u en de dieren.
- Gebruik geen 'selfie sticks' of andere apparatuur om dichterbij te komen.

Tabel 1 - Aanbevolen afstanden tot in het wild levende dieren

Soort en/of levensfase	Minimaal aan te houden afstand (m/voet)	Opgelet:
Nestelende zeevogels	5 m/15 voet	Dit is de minimale afstand, tenzij anders aangegeven. Dit geldt ook voor kleine boten die langs eilanden en kliffen varen.
Nestelende zuidelijke reuzenstormvogels	25 m/75 voet	Bijzonder gevoelig voor verstoring tijdens het nestelen.
Nestelende albatrossen	10 m/30 voet	
baltsende albatrossen.	25 m/75 voet	
Pinguïns in de rui (individuele dieren en groepen)	5 m/15 voet	Pinguïns hebben ongeveer vier weken nodig om te ruien en vervangen dan oude veren door nieuwe. Tijdens deze periode kunnen ze niet naar zee om te eten, dus is extra zorg nodig om stress te vermijden.

Aan land aangekomen

- Loop langzaam en raad bezoekers aan om rustig te gaan zitten om de dieren te observeren. Beperk het lawaai tot een minimum. Maak geen plotselinge bewegingen.
- Vermijd dat pinguïnpaden en in- en uitgangen van het water worden geblokkeerd. Coördineer met anderen in de omgeving die wilde dieren observeren.
- Wanneer u aan land gaat in sneeuw en ijs, vermijd dan dat u "paalgaten" maakt die pinguïns kunnen insluiten. Probeer hetzelfde spoor door de sneeuw te volgen. Als er gaten worden gemaakt, vul ze dan zorgvuldig op of maak ze breder en/of schuin, zodat de dieren er gemakkelijk uit kunnen stappen.
- Geef dieren altijd voorrang. Als er obstakels zijn waardoor oudervogels niet kunnen terugkeren naar hun nest, worden er mogelijk meer eieren en kuikens geroofd door jagers (vogels) en meeuwen. Daarnaast verspillen oudervogels kostbare energie als ze mensen moeten ontlopen op weg naar hun nest of als ze niet de kortste route kunnen nemen.
- Blijf buiten de randen van een kolonie en observeer op een veilige afstand. Houd u aan de aanbevolen naderingsafstanden. Trek u terug als u veranderingen in het gedrag van de vogels waarneemt.
- Wees voorzichtig in boendergras waar mogelijk vogels nestelen. De hopen van zeevogels kunnen zeer kwetsbaar zijn en mogen niet worden betreden.
- Als jagers of sternenduikvluchten maken, betekent dat soms dat ze hun jongen of nesten proberen te beschermen. Meeuwen zijn ook vatbaar voor verstoring. Trek u terug in de richting waarin u naderde door op uw stappen terug te keren. Wees u ervan bewust dat eieren en jongen goed gecamoufleerd zijn en u ze mogelijk niet ziet.

³ Algemene richtlijnen voor bezoekers aan Antarctica, resolutie 4 (2021) van het resolutie 2 (2004) van het Verdrag inzake Antarctica, bijlage 1.

Vogels observeren op het water

- Voorkom dat het lawaai en de activiteiten van schepen de wilde dieren beïnvloeden, zelfs wanneer een schip op doorvaart is.
- In gebieden met vaartuigen en/of wilde dieren moet zorgvuldig worden overwogen of de externe omroepsystemen wel gebruikt kunnen worden.
- Er mag onder geen beding lokaas (zoals visafval of olie) worden gebruikt om vogels te lokken.

Vogelconcentraties op het water

Soms worden op zee indrukwekkende concentraties zeevogels waargenomen, bijvoorbeeld zwermen vogels die zich aan het oppervlak voeden, onder water duiken of gewoon rusten en baden.

- Veel van deze vogels hebben misschien wel honderden of duizenden kilometers gevlogen, vaak om voedsel voor hun jongen te zoeken.
- Blijf aan de rand van deze concentraties en vermijd verstoring.
- Schepen en kleine boten moeten minstens 100 meter afstand bewaren.
- Kleine boten en door menskracht voortbewogen vaartuigen moeten op minstens 30 meter afstand blijven.

Vogels op drijfs

Vogels gebruiken drijfs vaak om te rusten of om roofdieren te ontwijken.

- Schepen en jachten moeten op minstens 100 meter van vogelconcentraties op drijfs blijven.
- Kleine boten en door mensen aangedreven vaartuigen moeten ten minste 5-15 meter verwijderd blijven van vogels op het ijs. Dit is in de veronderstelling dat de dieren geen tekenen van verstoring door uw aanwezigheid vertonen, zoals snelle gedragsveranderingen of klappen met de vleugels bij pinguïns. Ga langzaam weg en probeer plotselinge gedragsveranderingen te vermijden.

Pinguïns belanden soms in kleine bootjes

Af en toe belanden pinguïns in kleine boten en kunnen zo "gevangen" raken.

- De inzittenden moeten zich stil houden en wachten tot de pinguïn zelf zijn weg overboord, het water in vindt. Gewoonlijk hebben ze geen hulp nodig. Als er hulp nodig is, kan één persoon rustig en langzaam een helling maken met behulp van een peddelblad of rugzakken, zodat de vogel op de ponton kan springen. Als er passagiers in de kleine boot zitten, breng hen dan zo ver mogelijk weg van de pinguïn als veilig mogelijk is om stress bij het dier te verminderen.